

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÁRPART KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchényi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Tisztviselők fizetés javítása.

Debreczen, juni 24.

Az 1892-ki állami költségvetésről szóló törvény javaslatot, a Ház tegnap általánosságban elfogadta. El is fogadhatta, mert az egész törvény, mely tanácskozás tárgyát képezte, nem foglal magában semmi mást, mint megállapodását annak, amit a Ház már három hónapon át tárgyalt, és így mindenkinek bő alkalma lehetett hozzászólni a kérdéshez — és ez időszerint nem jöhetett más kérdés alá, minthogy a költségvetésben foglalt összegnek beszédese és a költségvetés törvényszerinti felhasználásának joga a kormánynak megadatik-e vagy sem.

Szóval tisztán bizalmi kérdés gyanánt vettett fel a kormánnyal szemben e törvényjavaslat elfogadásának vagy el nem fogadásának kérdése és a Ház megadta rá a frappans választ nagy szöbbséggel fogadva el a javaslatot.

Fentebb említettük, hogy a javaslat azokon az alapokon fekszik, a melyeket a Ház három hónapon át vitatott. Ez igaz ugyan, hanem azért mégis van egy része, mely egészen új, és ez az, hogy egy új szakaszt javasol a pénzügyi bizottság a kormány előterjesztése alapján, amelyben a kormány felhatalmazást nyerne az

évnék hátralevő részében az állami tisztviselők fizetésének javítása ezéljából 1.125,000 frt felosztására és pedig azon törvényjavaslat alapján, amely a tisztviselők fizetésszabályozása tárgyában a Háznak be van nyújtva és a bizottsághoz utasítottat

A pénzügyi bizottság a javaslatot csak részben tárgyalta ugyan le, a Ház pedig épen nem, azonban maga a kiindulási pont, hogy az állami tisztviselők fizetésének javítása minél előbb eszközöltessék, nem képezheti kérdés és vita tárgyát.

De mivel ez nem tisztán a javítás szempontjából, hanem ugyszólván rendezés szempontjából, fontos törvényhozási intézkedéseket igényel és miután az erre vonatkozó törvényjavaslat részletesen sem a bizottságban, sem a képviselőházban le nem tárgyalatott, igen természetes, hogy az előtt az alternativa előtt áll a törvényhozás, hogy ha egyáltalában már az idén akar némileg javítani a tisztviselők anyagi javadalmazásán, akkor vagy a törvényjavaslatot kell előzetesen letárgyalni, hogy annak a javításnak a pénzügyi alapja megteremtessék, vagy pedig más módon kell előzetesen letárgyalni, hogy annak a javításnak a pénzügyi

alapja megteremtessék vagy pedig más módon kell intézkedni.

Van ugyan a javaslatnak egy hátránya is, az tudniillik, hogy tulajdonképen egy törvényjavaslat alapján adatik meg a felhatalmazás, melyet a törvényhozás nem tárgyalt, de miután feltétlenül bizonyosra vehető, hogy e tárgyban hozandó további végleges intézkedés által senki sérelmet nem szenved, ezen ideiglenes intézkedéssel szemben, ennél fogva felesleges dolog lenne ezen javaslat tárgyalása alkalmából annak kivitele elé akadályokat gördíteni, annál kevésbbé, mert ez utóbbi esetben olyan módokról kell a kormánynak gondoskodni, amelyek a tisztviselők részére kilátásba helyezett előnynek alkalmazását július elsejétől kezdve, vagyis attól az időponttól amely a költségvetési törvényben kilátásba vétetett — lehetővé teszik.

Belföld.

Uj képviselők. A csáktornyai kerületben, a melyet eddig néhai Királyi Pál nemzeti párti képviselt. Wlassits Gyula dr. a szabad elvű párt jelöltje, 1208 szavazattal Herczeg Mihály, a nemzeti párt jelöltjének, 999 szavazata ellen orsz. képviselővé választatott. A csegeri kerületben tegnap volt a választás. Egyhangulag kikiáltották Luby Géza függetlenségét.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Szegény legyen-e hát vagy gazdag?

Sokáig törtük a fejünket azon, vajjon szegény vagy gazdag leányra vessük-e a szemünket, ha valamikor Hymen lánczait akarnók magunkra venni. A kérdés eldöntetlen maradt, s minél tovább vártunk, annál jobban haboztunk itéletet mondani. E kínos kételyt még jobban fokozta a következő kis történet, mely állítólag egy francia ember agyában született, de mindenesetre megérdemli, hogy elolvassák mások is. Még a gazdag leányok is figyelemre méltathatják, talán tanulnak belőle és okulnak rajta, a szegények meg pláne olvassák el, mert örömiük lesz benne, hogy akad olyan is, ki azt mondja és ki meri írni: Ne vegyetek el gazdag leányt.

A történet egyébként következközleg hangzik:

Egy gazdag bankár estélyén két fiatal ember egykedvűen bejárja a fényes termeket. Inkább látni, mint láttatni akarnak. A zenekar épen a négyest kezdi.

— Ah, hisz ott van az a bájos teremtés, melyet Önnek mutatni akartam. Látja azt a csinos leányt a sarokban?

— Azt a kis barnát a fehér rózsával?
— Igen. Nos hát hogyan tetszik?
— Nagyon jól. Szép szeme, gyönyörű termete van.

— Kérje meg a kezét, kedves barátom. Öntől nem fogják megtagadni.

— Mekkora hozománya van?
— Százezer forint.

— Nem több? Hisz ez semmi. Köszönöm, nem kérek belőle.

— Micsoda, Önnél százezer forint semmi?
— Bizony semmi. Jól elhelyezve nem hoz a töke többet, mint évenként ötezer forintot. Pedig az a szép barna leány többre kerül.

— Ugyan ne mondja!
— Higyje meg, én jól tudok számolni. Hallgasson rám. A leány szép, tehát emberek közé akar járni. Ennek következménye, hogy csinos toalettekre van szüksége. Két bálit toalett egy szezonban, hat új ruha minden évben nem sok. Házi ruhák, negligée, csipkék, szalagok stb. stb. belekerülnek összesen ezeröttszáz forintba, mert hát drágák a szövetek és a szabók.

— Jól van, de az még csak ezeröttszáz forint. Halljuk tovább.
Finom fehérnemű, keztyűk, koffürök, parfümök, ékszerek, apróságok — nem mondok sokat, de belekerülnek 500 f. tba. Most veszem észre: gyönyörű piczi lába van, tehát szüksége, van finom, elegáns cipőkre, drága papucsokra,

selyem harisnyákra, sokszor kocsin jár — ugye bár ez is kitesz 500 forintot.

— Megengedem, de ez még mind csak kétszer ötszáz forint.

— Most jönnek a kalapok, virágok, tollak, fátyolok, legyezők, muffok, melyekről eddig nem volt szó. Azonkívül számításba kell venni egy csomó elkerülhetlen kiadást a minő például leendő nőm zongorajátéka, hangjegyek, hangversenyek, színház, regények, képek, képes lapok, elegáns levélpapírok, levélbélyegyek, kisebb vásárlások ha sétálni megyünk... mindezekért az apróságokért nem számítok többet, mint ötszáz forintot. Végösszeg tehát kerek háromezer forint. Pedig amellet fukar ember vagyok, mert még fogatot sem állítok rendelkezésére. S most kedves barátom jön a konyha, pincze, házbér és a háztartás egyéb szükségletei. S miután mi a luxus korában élünk, számításainkat is ez alapra kell fektetnünk. A feleségem százezer forint hozományt kapott, tehát joga van költségesen és előkeő módon élni. De ahhoz kell még megfelelő szolgálzemélyzet és szobaleány, ki ő Nagyságát kiszolgálja. Melyik férj merne a feleségétől egy szobaleányt megtagadni, mikor ekkora hozománya van? A szolgálzemélyzet fenntartása, bérek, ajándékok legább is belekerülnek ezer forintba. Ön láthatja, hogy eddig a legkisebb számokkal kombináltam.

— Eddig négyezer forintról volt szó.

Országgyűlés.

Jun. 23.

A képviselőház mai ülése sokkal csöndesebben indult, semmint a minőnek azt előre képzelték és festették célzatos hajlandósággal.

A tegnapi incidensnek mindössze a polnyai Albert gróf szegődött visszhangjával, nyomát akarván hagyni a ház napójában, hogy a tegnapi hecczet a nemzeti párt merőben a maga szakállára rendezte.

A ház, miután az elnök hangsúlyozta, hogy a házszabályok alkalmazásában öt egydül jóhiszeműség vezeti és ha az enunziációkat nem hallják, azért a zajongók magukra vessenek, az elnök indítványára egyszerűen napirendre tért a kérdés fölött.

A ház ezután harmadszori felolvasásban is megszavazta az appropriációs javaslatot.

Es most következett a mai ülés point-je: annak a válasznak a tárgyalása, amelyet a miniszterelnök adott Polonyinak a „Hamburger Nachrichten“ ügyében s amelyet illo tempore a fufanggal összeharcsolt ellenzéki többség nem vett tudomásul. Ennek apropos-jából Polonyi Géza határozati javaslatban kívánta utasítani a kormányt arra, hogy jövőre az ilyesmiknek elejét vegye.

Perczel Dezső a többség részéről és annak egyhangy helyeslése között felelt Polonyinak. Egyben a maga részéről szintén nyújtott be határozati javaslatot, amelyvel napirendre-térést indítványozott a kérdés fölött.

Miután még Horváth Gyula kardoskodott volna a mellett, hogy a „Hamburg. Nachr.“-től vonja meg a kormány a postaszállítási engedélyt, Szapáry Gyula gr. miniszterelnök reflektált a hallottakra. Mindenek előtt kijelentette ezt a jobboldal általános helyeslése között tette, hogy a megadott válaszhoz sem hozzáadni valója, sem abból elvenni valója sincs; hogy a leszavazásnak nem tulajdonítja a Polonyi által annak imputált jelentőségét, minthogy az csupán egy véletlen eredménye volt. Elég enyhén csak különösnek jelezte a miniszterelnök azt a felfogást, mintha a kormány befolyásolhatna olyan külföldi lapokat, amelyeket az illető kormányok, ha esetleg barátságos lábon is szubvencionálnak. A különösségét ennek a felfogásnak frappans és meggyőző példával illusztrálta. Amit a kormány a jelen esetben tett, azt illetékes tényezője, a sajtó-osztály által tette. Horváth Gyula indítványával szemben pedig,

hogy vonják meg a „Hamb. Nachr.“-től a szállítási engedélyt, egyszerűen arra utalt, hogy ezzel ugyan nagy pressziót arra a lapra nem gyakorolnánk, mert az mindössze öt példányban jár Magyarországra. Egyébként konstataja, hogy az illető újság utóbbi időben minden presszió nélkül is, saját jóvoltából, a megfelelő közjogi kifejezést használja. Miután pedig az ország közjogi helyzetének ignorálását nem látja olyan mérvűnek, mint Polonyi, hogy azért külön diplomáciai akciózt indítsunk meg; a két határozati javaslat közül a Perczelét ajánlja elfogadásra.

Szapáry argumentálását az egész jobboldal tüntető helyesléssel fogadta.

Még Beöthy Ákos és Ugron Gábor hozakodtak elő. Polonyi javaslata érdekében a maguk elmaradhatalan angol, illetőleg antik példázataikkal, majd meg Várady Károly pártolta pártszéle javaslatát.

Következett volna a szavazás, amelynél azonban az ellenzék ismét előrántotta a maga kicsinyes, parlamenti viselkedésére elannyira karakterisztikus fegyverét a jobboldal névszerinti szavazást kért. Jóllehet a ház minnen pártja majdnem teljes számmal volt együtt, ellenzéki részről — nyilvánvalóan a kormánypárt többségétől való féltükben — indítványt adtak be, amelyre a szavazást holnapra kérték halasztani, s amelynek felolvasását, valamint az indítvány összetételére szükséges időt kibeszélő képviselőt, az ismert claqueurok parlamentbe nem való tombolással igyekeztek támogatni.

Az utóbbi indítvány alapján a ház a szavazást holnapra halasztotta, s így nyílik alkalm a közvéleménynek ismételt is, hogy véleményét a mi ellenzékünkéről egy újabb de semmi esetre sem valami epüetes adattal meg erősítse.

A főrendiház ma délelőtt rövid ülést tartott, melyen vita nélkül elfogadták a törvénykezési szünidő és Szerbiával való kereskedelmi viszonyaink szabályozásáról szóla két rendbeli törvényjavaslatot. A főrendek élénk éljenzéssel fogadták az elnöki bejelentést, hogy a király megengedte, hogy József Ferdinánd Szalvator főherceg, mint örökös jogu tag, meghívassék a főrendiházba.

Bismarck és a politika.

Bécsből, kitünően bevált forrásból írják a „Pester Correspondenz“-nek: „Idevaló politikai körökben nagy feltűnést keltett egy, Párisból a bécsi esti lapoknak megsürgönyözött jelentése a „Figaró“-nak, melynek bécsi levelezője, ha bár csak másod kézből, igen becses tartalmu Bismarck-nyilatkozatokat közöl. Figyelemmel arra a körülményre, hogy a volt német kancellár, minden elidegeníthetetlen történelmi jelentősége mellett is, végre is csak mint magán ember időzik itt, nem tértem volna többé vissza a Figaróban közölt nyilatkozatokra, ha az öreg ur maga nem tartotta volna jónak, Herbert fia menyegzői lakomáját, egy velük barátságba levő magyar részről kiindult megpendítés folytán nagyon is politikai felköszöntőt mondani, melyben a legszívesebb szavakkal emlékezett meg a német-osztrák-magyar szövetségről és személyt illetőleg kifejezte a legloyalisabb ragaszkodást a velünk való barátságához. Bizonyára nem szükséges Bismarckra vonatkozólag és magán emberi minőségére való tekintettel tartózkodóbbnak lenni, mint ő maga. Es nemcsak érdekes, hanem fontos is lehet, a nagy exkanczellár valódi érzelmeit egy Bismarck előadásából, és nem csak félig meddig hiteles publicisztikai párthíveinek irkálásaiból megismerni.

A párisi Figaró közleményét tehát a forrást illetőleg mindenesetre hitelesnek kell venni forma tekintetében azonban, vagyis az illető sürgöny tartalmára vonatkozólag, sok pontban nagyon hézagos, egy pontban meg épen egészen hamis. Hogy mindjárt ezzel a hamis ponttal végezzünk, konstataálni kell, hogy az illető beszélgetés nem Herbert gróffal, hanem ennek ifjabb fivérével, gróf Bismarck Vilmosossal történt. Herbert gróf a menyegzője lötti napon, könnyen érthetőleg, nem volt oly hangulatban, hogy politikai vitatkozásba ereszkedjék. Vilmos gróf beszélgetése magyar barátjával a következőképp folyt le.

Arra a kérdésre, mint volt a család megelégedve az itteni fogadtatással, Vilmos gróf úgy felelt, hogy épenséggel el vannak ragadtatva habár nem titkolhatja, hogy atyja igen beszszankodott az ifju tulzók ildomtalan tolakodása miatt, a herostratesi teremtményeket lelkéből utálja. Ha osztrákokat akartak volna a birodalomhoz csatolni, úgy ez 1866-ban teljesen a kezükben volt, megtehették volna a világon a legtervényesebb módon. „A hazaáruló szökevényeket megvetjük, főleg ha a velünk oly bensőleg

— Most jön egy új tétel, melyet első sorban kellett volna tekintetbe vennem, a mosó nő. Fülöp Lajos korában, mikor pedig szintén tartottak az emberek a tisztaságra, csekélységet költöttek az emberek ahhoz képest, amennyibe ma belekerül a fehérnemű. Először azért, mert kevesebb haszontalan fehérnuba kellett, másodsor pedig azért, mert akkoriban minden házban, előkelő helyen épügy, mint a legszegényesebb házban, otthon mostak. Most másképen van. Minden asszony, ki félig meddig nagyobb háztartást vezet, elkölt 4-500 forintot évenként fehérneműre. Eddig tehát elköltöttünk 4500 forintot. A szezon után, mikor jóllaktunk bálokkal, lóversenyekkel, hangversenyekkel és estélyekkel, az ember úgy érzi magát, mintha össze volna törve. A nyár az ajtó előtt van. Az asszonyok nyaralni akarnak. A városban borzasztó hőség van. Hová menjünk hát? Ásványfürdőbe, hidegvíz-intézetbe, erdőbe, tengerre, Svájcba? Az asszony megölel és így szól: „Ugy-e édesem, utazunk? Hisz ez chic!“ A kéthónapig tartó fűrdőzést az uttal együtt megemészt legalább ezer forintot. Tehát elköltöttük a hozomány összes kamatait, sőt még egy ötszáz forintos deficit is mutatkozik. Itélje meg Ön uram, hogy nagyon magas volt-e a számadásom. Pedig ez még mind hagyján.

— Hát Önnél ötezeröttszáz forint semmi egy évben?

— Még mindig semmi; ha a felállított programnál megmarad, felesleges dolgokra nem költ, amellelt dolgozik és keres, és a háztartás többi szükségleteit, melyekről nem is beszéltünk,

belevonja: mint estélyek, vendégek, rokonok. De most jönnek a gyermekek s én nélkülök nem is tudok családi boldogságot elképzelni. Pedig sok pénzbe kerülnek. A dajka, a bonne, a nevelőnők, az iskola vagy a nevelőintézet, a fiuk egyetemi tanulmányai, a lányoknál a hozomány. Jaj, jaj! Köszönöm! Tépje le azt a fehér rózsát aki akarja, én nem kérek belőle. Én nem nő-sülök meg! . . .

Csak azt szerettem volna a szellemes francziától megkérdezni hogyan jön az ember ki, mikor a feleségének nincs százezer forint hozománya. Azt hiszem, hogy ezt felelné: Hát ne tessék megnősülni!

—r.

Emberi küzdelem.

Belekóstolt az életbe és édesnek találta. Sorsa hajtotta abba a káprázatos, ragyogó, poshadt világba. A sorsa meg a vére. A lüktető, pezsgő, rakoncátlanokodó vér, a mi annyi Ildey agyát szakította már szét. Ildey Ákos sem kísérlete meg az ellenállást, ő az asszonyokat, őt meg a vére boldondította. Valami örjögő, soha ki nem elégíthető vágy fészkelődött ereiben. Maga sem tudta mi csak érezte, hogy a kormos éjeket átszelő orgiák nem felelnek meg egészen annak a vérnek, annak a vágynak. — És apránként gyában is, szívében is csodálatos fásultságot vett észre, hogy nem hat rá a festett ledér világ és hogy nem ingerlik, nem gyújtják a régi fiatalos szenvedélyre a félig

lecsukódó, nedvesen tündöklő szemek, — a pirban égő arcz.

Almosan mulatott, csak éppen szokásból és hogy meg ne szólják a czimborák. Az Ildeyek sohasem hátráltak, sem az ösök a harcban, sem az utódok a lumpolásban. Tehet ő róla, hogy az emberek nem öldözik egymást? Ott is első lenne, van hozzá elég ereje.

Van? Az ismerősök meghajlott termetről, sápadt, beesett arczról suttoztak. De csak egymás közt. Annak a fiúnak nagy birtoka van és megjöhet az esze.

Egyszer aztán megjött.

Májusban történt az Andrássy uton. Az egész világ ragyogott a sugárzó naptól, a poros, félig-meddig zöldelő fák, a szürke aszfalt, a tavaszi toillettek s a sok szép asszony és éány.

Ildey is ott kószált közöttük. Monoklija alól kifáradt szemekkel nézegetett s gunyos, léha mosolylyal viszonzott egy-egy merészebb kacsinást.

Mert ismerték sokan és bolondos, nagyurias viselkedése elszédítette az asszonyok fejét. A multkor is egyet fogatára ültetett. Valami vidéki színészno lehetett, félénk, tapasztalatlan teremtés. Remegve huzta meg magát az ülésen s kipirult arczczal nézte a tajtékozó szürkét, a mint veszett rohanással vágatott végig a hosszú uton. Nem vesztett semmit, még inkább nő a renoméja. Szinte unja már a sok kíváncsi vizsgálódást és a könnyü győzelem tudata nem izgatja. Eppen nem!

szövetkezett s nekünk oly szeretetreméltó osztrák-magyar monarchiából akarnak jönni. — De fenséges atyja — mondá a góf magyar barátja, — nem mindig nyilatkozott felőlünk ily kedvezően. „Ahá, ön atyámnak a kereskedelmi szerződés a kalmáva! tett nyilatkozatait érti, választotta élénken Vilmos gróf, — itt különbséget kell önnek tennie. Mindenek előtt soha sem szabad atyám állítólagos nyilatkozatait, a mint azok az újságokban álltak, szó szerint venni. Azokat atyám soha sem adta a lapoknak direkt gyorsírva sem.

A gabonavámost mindenesetre magasabban óhajtott volna megállapíttatni atyám, a ki végre is jelentékeny mezőgazda. Ő t. i. úgy vélekedik a dolgról, hogy a gabonavámnak tulajdonképp csak felét fizeti az importőr, a másik fele a fogyasztóra esik, a ki mindent magában az országban fogyaszt. A vámjövédelmnek ez a második fele a mezőgazdának maguknak válik hasznukra, a mi pedig az államnak marad, az megmarad az egész lakosságnak, tehát a mezőgazdának is. Földművelésünket ótalmaznunk kell, különben tényleg tributáriusai leszünk a gabona gazdagabb szomszédnak; iparát emelheti minden ország oly magasra, a milyenre csak akarja; Ausztria-Magyarország iparban esetleg egyenlő lehet velünk, sőt felülmúlhat bennünket, mi azonban soha sem lennénk képesek talajunkat oly jövedelmezővé tenni, a minővé a természet tette az Istenáldotta Magyarországot. De mindez nem gátolja, hogy atyám irántatok táplált érzelmeinek politikai vonatkozásában következetesen hü maradt hozzátok. Atyám a birodalomnak egyáltalán mindig csak barátokat akart szerezni, ellenségeket soha, a világbékének mindig új biztosítékokat. — Oroszország? In fine finai ezzel is ki akart megint békülni. Sőt már régóta nem titkolta, hogy fáradhatlan törekvése Franciaországgal ha nem is kibékülést, hát legalább tartósságot ígérő békés viszonyt létesíteni a Német birodalom iránt.

Ausztria-Magyarországnak az Olaszországban nélkülünk is tarthatatlanná lett állásáért a természet adta módon hatalmi körében fekvő pompás Boszniát juttattuk s újra megnyertük magunknak. Ferry tudja és Freycinet is sokat mondhat arról, hogy az ázsiai és az afrikai gyarmatpolitika tekintetében valósággal mint bombázta atyám barátsággal és előzékenységgel Franciaországot. Atyám annak idején egész befolyását Franciaország rendelkezésére bocsá-

totta hogy újra elnyerje állását Egyiptomban. Freycinet ur visszautasította. — Ki tehet róla?

A Hortobágy öntözéséről. *)

Irta: **Kvassay Jenő.**

II.

Ennyi példával szemben nem szenvedhet kétséget, hogy a Hortobágy öntözése is nagy-szerű eredménnyel kecsegtetne, kivált ha a Tiszának iszapban gazdag vizével boríthatnók el. Különbö a Hortobágy öntözése nem új eszme. Még a hatvanas években készült ernézve egy tervezet, mely Tisza-Löknél akart egy csatornát kiágasztani és Gyománál a Körösbe betorkoltatni, a mely egyúttal hajózásra is szolgált volna.

Később az alsó-szabolcsi társulat akarta belvizeit olyképpen rendezni, hogy azokat a Hortobágy síkságra vezesse, a mi által tehát kettős cél éretett volna el.

Azonban mindekkoráig a Hortobágy öntözésének igen nagy akadályul szolgált, hogy a róla természetszerűleg lefolyó vizeket sem lehetett hová elvezetni és azok ezer és ezer holdnyi termékeny területet árasztottak el. Természetes hogy ily körülmények között az alsó érdekeltség semmit sem akart a víz odavezetéséről tudni, mert hisz nekik amugy is bőven kijutott a jóból.

Hogy a Hortobágy pusztát víz alá lehessen borítani, annak első feltétele, hogy a vizét onnét tetszés szerint le is lehessen vezetni, mert különben okszerű vízgazdálkodást nem lehet üzni. A Hortobágy vízfolyás rendezésére, mely a Tisza szabályozása előtt egyúttal a Tisza kiöntött árvi-zeinek is levezető eréül szolgált, már régóta megalakult a Hortobágy-Berettyó belvizszabályozó társulat, azonban csakhamar pénzügyi bizonyadalmakba került és csak 1888. után sikerült újból életre ébreszteni. A jövő év folytán a Hortobágy vízfolyás rendezve lesz a Körösbe való betorkolásától Mezőtúr alatt egész Agóta csárdáig Karczag határa fölött és ez által egyúttal meg lesz adva lehetősége is annak, hogy ezen nagy pusztaság okszerű értékesítése tekintetéből a birtokosok egy lépéssel előre haladassanak és áttérhessenek a vízhasznosítás terére és csak ezáltal jutnak abba a helyzetbe, hogy

(*) A „Köztelek”-ből.

egyúttal a Tisza-szabályozásnak ne csak hátrányait, hanem hasznait is élvezhessék.

Midőn oly nagy területek víz alá borításáról van szó, mint akár a Hortobágy pusztáinak akár csak $\frac{1}{10}$ része is, nem lehet oly rendszeres öntözést berendezni, mint ezt egy-két száz holdnál megtehetjük. Nem pedig egyrészt költségigé másrészt kezelési nehézségekből, de főleg vízműtani szempontokból.

A Tiszából rendszeres öntözést csak vízemelésre lehet berendezni, mert a tavaszi árvizek levonulása után oly mélyre süllyed alá a víz színe a mederben, hogy azt onnét másként mint vízemeléssel a terepre vezetni nem lehetséges. Öntöző csatornát a Tiszából annak alsóbb, Tokaj alatti folyásán a rendkívül csekély esés miatt kivezetni nem lehetséges, mert a csatornának nagyobb esésre volna szüksége, hogy benne vízfolyás létesülhessen, mint magának a Tiszának és így a víz természetes esése következtében a vizet a terep fölé vezetni nem lehetséges. A Tiszából öntöző csatornát csak Tisza-Ujlak körül vagy méginkább a fölött lehet csak kivezetni, ez azonban oly óriási költségekkel jár, mikre csak a jövő század szerencsésebb gazdaközönsége vállalkozhatik.

Igy tehát csakis két mód volna a Tiszából a Hortobágyot vízzel elárasztani; az egyik mit már említettünk, hogy gőzgéppel emelnők ki a vizet a mi oly nagy területre nézve egyrészt igen költséges volna, másrészt olyan berendezéseket igényelne, melyek a pusztá jelenlegi gazdálkodási rendszerével nem állanak összhangzásban. A rendkívül extensív viszonyokhoz alkalmazkodva, meg kell tehát elégednünk egyelőre és valószínűleg igen hosszas ideig azzal, hogy a Tiszának árvi-zeit alkalmas csatornákon bocsátjuk ki a Hortobágyra. Ez által igaz, hogy csak akkor lesz a pusztaság víz alá borítva, mikor a Tisza vize az ottani terep fölé emelkedik, de elesik a vízemelés költsége. Különbö is egy megtehető elárasztás a Hortobágyon nemcsak kitünő legeltetést biztosít jóformán az egész évre, hanem ott hol a talaj szelidebb természetű kitünő szénatermést is fogja nyújtani, a mi, hogy a mostani állapotokhoz képest óriási eredmény volna, azt azt hisszük senki sem fogja kétségbe vonhatni. —

Az ily nagyban való elárasztás a mellett tehát, hogy legjobban kihasználja illetőleg értékesíti a fennálló viszonyokat és körülményeket, egyúttal a legkevesebb befektetést és fenntartást is igényli.

— És mégis! — Szemeit merően szegezte egy pontra s arczán valami bágyadt mosoly látszott. Csettentett nyelvvel és meggyorsította lépteit. Egy leány ment előtte, kis apró jószág, picziny kezekkel, picziny lábakkal és arányos, finom alakján tündöklött a nap fényétől az égszínkének szalagos fehér ruha, merészen félrecsapott kalapja alól kaczer szőke fűrtök hullottak pajzán üde arczára. Valóságos cukorbaba volt, enni való, kedves cukorbaba. Folytonosan beszélt gyermekies, bohó megjegyzéseket szórva a járókelőkre.

Ügyetlen ficzko kísérte, valami kezdő gigerli. A monokliját igazgatta és nem igen figyelt a kis jószág fecsegésére.

— Ugyan Lajos dugja már el azt a csunya monoklit! — Higyje el, nem áll jól és én nem szeretem!

Csókolni való volt ez a hevesség!

— Vagy maga is olyan ember akar lenni, mint — mint az Ildey? Az is mindég monoklit hord és miket csinál. — Istenem miket csinál!

Gigerli elfintorította orrát, de Ildey-nek belevágott a kedves csacsogás a szívébe:

— Látta a multkor avval — avval a ronggyal kocszini. Milyen büszkén nézett az emberekre. Pedig utálatos volt, — én mondom, utálatos.

Na még ilyet! Kegyetlen nyilalás futott keresztül minden idegén, élet, soha nem tapasztalt érzés, Mintha harag, düh, elkeseredés lenne csak azt nem tudta, ki ellen. Kedve támadt levett kalappal a kis fruska elé állni.

— Én vagyok Ildey.

Ostobaság! Még rábizonyítana. Ugyan mivel védekeznek ellene. Azt a rongyot csakugyan megkocsiztatta. Pusztá juxból, hogy róla beszéljenek az emberek. És beszélnek is. Egy szép asszony mondta a minap: „Hallja Ákos irigyeltem azt az asszonyt annak szabad nyilvánosan maga elé ülni, nekem nem!” szenvedélyesen nézett rá. Szép, fekete szeme van és a visszaemlékezésnél újra felpezsdül a vére. Abban az alfényes világban azt hitte, mindenki így gondolkozik. Es most előbotlik valahonnan egy haszontalan, apró süldő lány s utálatosnak mondja.

Igaz, hogy nincs oly ragyogó szépsége, a vért sem gyújtja úgy fel, mint annak az asszonynak a villogó tekintete, de üdőbb és pajzán szemeiből ártatlanság sugárzik.

Felpillantott. A sétálók tarka tömege eltakarta a kis lányt. A libegő fehér tolat, ruhájának todrát látta még egy darabig s kedves kacagása csengett fülében.

A láрма, a sürgés-forgás terhére volt. Mintha egész agyveleje megfordult volna, idegen gondolatokat vett észre, a hamis tényben tündöklő fátyol szakadozni kezdett és a régi élet káprázatos gyönyöreit közt sárt látott, piszkot, szemetet. Haszontalanul eltöltött évek zsibasztó tudata bontakozott ki a sűrű, zavaros khaoszból és a petyhüdt vér ereiben és a bágyadt izmok nyugalom után vágyódtak.

A városliget zöldelő fái az ősi parkot az ősi kastélyt juttatták eszébe, a vén, csendes épületet. Most magában van, üres hangtalan.

Pedig életet lehetne hozni abba is, enyhülést, boldogságot. Ugy sem izgatja már semmi!

Semmi? — Hát az az észvesztő, szép asszony!

Hátra vetette a fejét s füttyörészni kezdett. Még utoljára szent lett belőle. Na bizony! Egy ostoba kis lány fecsegésére hallgasson! Igazán kacagni való!

Az uton a szép Iza comtesse hajtotta lovait, szilajul pattogtatta az ostort, s pajkosan intett Ildeynek.

— Gyönyörű leány, — mormolta fogai közt, — gyönyörű leány. Megsimitotta homlokát és hozzá tette: De feleségnek való-e?

Feleségnek való! Ez a két szó végképp beárnyékozta a régi élet családka világát, a régi életét, melyben minden asszony, minden lány szeretőnek való volt. Új világ ébredezett szívében, új világ, új gondolat.

Hosszan nézett a robogó kocsit után és lassan, kéjesen szíva a friss, esti levegőt még egyszer ismétlé:

— Feleség,

És futott, nyargalt a kis kékszalagos fehér ruhát keresni. Megtalálta-e ugyan azt, kit érdekelt? De nem állt meg addig, a mig nem találta kékszalagos fehér ruhácskát, a melytől földerült az arca, mosolygós lett az ajka s melyre vágygyl tekintve suttagá:

— Feleségnek való!

Cyprian.

Mert a főcsatornán és néhány mellékcsatornán kívül csakis alacsony töltésekkel kell mint valami óriási sakkasztalt átészni, hogy a víz minden területet tetszés szerint elboríthasson és egyúttal onnét tetszés szerint élvezhető is legyen. A táblák nagysága függ a terep eséstől és ha az esés megengedné akkor több száz holdat, sőt ezret is lehetne egy-egy töltés közé venni.

Csatornák és töltések nélkül az ily nagy területet víz alá nem lehet borítani, hacsak a tiszai töltéseket át nem vágnák és a vizeket szabadjukra nem bocsátanák, mert a csatornák aránylag sokkal kevesebb vizet vezetnek, hogyszem száz holdakra menő területeket minden töltésközökre osztás nélkül víz alá borítani képesek volnánk.

Abban a reményben élünk, hogy a Hrvtobágy birtokossága meg fogja mihamarább érteni az idők szavát és nem kellend reá egy újabb századnegyed, hogy mint az állattenyésztés. Eldorádója megtarthassa azon hirnevét, melyet századokon keresztül a nép ajkán magának szerzett!

Nyilatkozat.

A „Debreczen“ tegnapi számában „Felültetett fővárosi lapok“ cím alatt megjelent újdonsággal szemben, kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy mi nem azért jelentünk meg a „Debreczen“ szerkesztőségében, hogy ott tudtuladjuk, hogy a budapesti lapokhoz küldött távirat nem Vértsey Gyula urtól származik, hanem azért, hogy Kósa Barna urnak a „Debreczen“ főszerkesztőjének kijelentsük, hogy mint Vértsey Gyula megbízottai jövőnk megkérdezn. hajlandó-e a „Debreczen“ június 22-iki számában megjelent, megbízónkra nézve sérelmes újdonságot helyreigazítani vagy azért elégtételt adni. Miután Kósa Barna ur a helyreigazítást készséggel megígérte, sőt biztosított, hogy már megjelenésünk előtt elhatározott szándéka volt ezt megtenni, már elkezdte írásba is foglalni és távol áll tőle az a szándék, hogy Vértsey Gyula urat csak legkevésbé is megsértse annál inkább, mert tudják, hogy azon időben el is utazott, mi e nyilatkozatot felünk részére kielégítőnek tekintvén. ezzel úgy hittük, az ügy békésen elintéztetett.

Debreczen, június 23.

Vértsey Arnold.
Vecsey Imre.

Napi hírek.

— **Ebéd a tábornoknál.** Bolla Kálmán tábornok és neje nek mindszeri Neszter Emiliának ezüst mennyegzője tegnapi napon fényes ebéddel végződött az ünnepelték házában. Jelen voltak Walentics és Krausz ezredek nejeikkel, Vidovics alezredes, Szlavay őrnagy, Lőrinczy és Vadász századosok, Osvath és Szakmáry főhadnagyok. A gazdag és kedélyes ebéd folyama alatt a jó kivánások egész sorával árasztották el a vendégek a szeretett tábornokot és családját. Ez alkalommal lett felszentelve a házigazda szellemes tószta kíséretében azon ezüst serleg is, melyet a 4. honvéd gyalogezred tisztikara küldött emlékül az ünnepelt párnak. Ebédután zongorához ült a virtuoz házigazda s eljátszta és elénekelt, gazdag repertoírjából a legszebb magyar dalokat, melyek után Krausz ezredes ur remek bariton hangjában gyönyörködött a társaság, ki is olasz operákból énekelt részleteket a házigazda zongorakísérete mellett, frenetikus tapsokra ragadván a társaságot. Ezután sétakocsizásra indultak a nagyerdőn keresztül a gazdasági tanintézetig, azaz a Pallagig. Este 9 órakor tért vissza az impozáns kocsi sor a tábornok lakása elé, mely előtt már a 39. gyalogezred zenekara megkezdte szerenádját.

— **A Csokonai-kör majálisa** iránt óriási az érdeklődés városszerte. A rendező bizottság mindent megtett arra nézve, hogy a közönség jól mulasson és hogy a Csokonai-kör jó hírű majálisainak száma egygyel szaporodjék. A nagyerdői vígadót ez alkalomra csinosan kidiszították s arról is gondoskodva van, hogy a teremben por ne legyen.

— **Vizsgák a kath. leányiskolában.** Az évzáró vizsgákat ma kezdték meg a katolikus leányiskolákban a V. osztály vizsgáival, mely osztály vezetésével Tóth Lászlóné volt megbízva. Ez az osztály valóságos mintaosztálynak bizonyult, a mit ki is fejezett elismerő, meleg hangon dr. Irinyi István, az iskolaszék kiküldöttje. A tanítványok nemcsak hogy kitűnően feleltek, pl. a természettanból az érdekes kísérleteket a vizsgán maguk csinálták. a VI. osztály vizsgája holnap tartatik meg.

— **Jóteköny adomány.** A brassói magyar protestáns nőegylet elnöknője Sassy Frigyesné urnó lapunk útján fejezi ki a nőegylet nevében köszönetét Papp Ferencné urnónek, aki Debreczenből 10 forintot küldött a nőegylet által beszerzendő ezüst keresztelő tábra, egyszerűs mind felkéri az elnöknő lapunk útján Debreczen nemes lelkű embereit, hogy a brassói újonnan épült ref. templomba beszerzendő új orgonára adakozzanak. E szép célra a brassói magyarok s általában a romániai protestánsok szépen adakoznak, de azért lassan gyűl a megkívántató összeg, s azért kell a nőegyletnek a nagy közönséghez fordulni adományok gyűjtéséért. Adományok küldhetők az elnöknő nevére: Sassy Frigyesné született Dobray Anna m. k. honvédezedes neje Brassó. Gácsmajor utca 6. sz.

— **Kertészlak a nagyerdőn.** A városi tanács még februárban elhatározta, hogy a nagyerdőn kertészlakot építtet 2700 frtért, szemben az új lövöldével. A pénz is, meg az anyag is készen van és mint halljuk, közelebb már hozzáfognak a kertészlak felépítéséhez.

— **Debreczen vándormadara,** már mint a különböző tanintézetek növendékei, a kik szeptemberben piros-pozsgás arccal, jól felhizlva nagy kufferokkal érkeznek és a kik június második felében érdekesen halaványan kissé lefogyva, kis kufferokkal távoznak: már megkezdtek a hazafelé való vándorlást. Tul a tanúknak és tul nagyobbára a vizsgákon is. Azok a rettenetes nagy események, a melyek az egzemenekből állanak s a mely nagy, igen nagy félemmel tölti el őket, jóformán véget értek és mert véget értek, egyrésztük, az a mely kitűnő bizonyítványt szorongat a zsebében, vigan néz ki a kocsi ablakából és nehezen várja az ottlont; a hol a szünidő vidám lesz s a viszontlátás az öregekkel örvendetes. A másik rész perze, a szekundások hada, aggódva gondol a megérkezésre és készíti magát a szemrehányásokra. Es mert egész csoportok távoznak el ily körülmények között Debreczen városából, sok helyen hiány támad, tartván szeptemberig.

— **Adomány az EMKE-nek.** Egy este a nagyerdőn egy vendégszerető ur szivessége folytán a pinczér semmi szin alatt sem akart tölem fizetséget elfogadni Ennek fejében 2 frtot adományozok az EMKE javára. Debreczen, 1892. június 23. Lánch-Hornyák Viktor. A két frtot felküldték Bészler köz gyám urhoz. (Szerk.)

— **Felsült hetes.** Geréby Fülöp hetese Bakó József tegnap ugyancsak felpakkolt a boltból. Magához vett egy sereg bedugaszolt üvegneműt, gondolván, hogy ha üveg, hát abban jóféle itókák vannak. Pedig nem minden üveg rejt magában innivalót. Igy pl. az egyik ellopott üvegben Kvizda-féle köszvényfolyadék, a másikban Zacherlin por volt. Csak egy olyan üveget kaparíthatott el, a mely rumot rejtett magában. A hetest a rendőség még tegnap este elcsipte és átadta a királyi ügyészségnek.

— **A „városi óvodát“** H. Dorogon tegnap nyitották meg. Az apróságok, a kis emberadonczok Eötvös Vilma óvónő kertészkező kezei alá adattak ideiglenesen, míg az óvoda képesített óvónőt alkalmazzat.

— **A h-dorogi piaci furott kut vize** egyike a legegészségesebbeknek. A gyomorral oldó, emésztő hatással van s a tikkadó melegben megszomjuhozot, nem érzi, mint más kutak vizét, a gyomorban feküdni, kár hogy a vízme-

dence homokrétegben fekszik, mert vize nem kristályszerű, tisztává csak pár órai állás után válik. A kut csinosan körül van kerítve, a felesleges vizet alagsó vezeti el.

— **A custozzai csata** emléknapiját kegyelettel ülte meg ma a 39. gyalogezred, mely a csata idején a Don Miguel nevet viselte. A custozzai csata nagy veszteséggel járt az ezredre nézve és az elesettek lelkiüdvéért a róm. kath. templomban ünnepélyes gyászmisét szolgáltattak. A misét főt. Makucz Ernő szolgáltatta segédlettel, a khórusan pedig a katona zenekar játszott. Bolla Kálmán tábornok, az ezred tisztikara Krausz ezredessel élén és a honvéd tisztikar diszben és teljes számban. A városi tisztikar élén Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, a megyei tisztikar élén pedig Rásó Gyula kir. tan. alispánt láttuk ott. A főoltár előtt igen díszes katafalk volt felállítva, fegyverekkel hadjelvényekkel és tölgylevelével gírla ndokk a l ékítve. A mise után a 39. gyalogezred zenekara zenével bejárta a város főbb utcáit. Este 8 órától kezdve pedig az ezred zenekara a margit fürdőben fog a közönség mulattatására játszani melyre a tisztikar külön meghívókat nem küldött ugyan szét de ismerőseit szivesen látja e hangversenyre.

— **Kül- és belföldi lelkészek összejövetele.** Lütge Henrik amsterdami református lelkész kezdeményezésére és meghívása folytán Budapestre jött össze két külföldi és 6 magyarországi református lelkész. Junius 16-án Amsterdamból jött Lütge H. A. J. Auspizsról Sebesta Ferencz, Uj-Bánovczéről Kock Zsigmond, Uj-Verbászról Póth József, Okányból Dávid Gyula, Radna-Lippáról Fogarasy Bálint, Szent-Helenáról (Krassó-Szörény) Svoda Antal és Szapárfalváról Rácz Károly. Kettő kivételével debreczeni diákok voltak. Az értekezlet lefolyása egészen barátságos jellegű volt. Különösen jótekönyan hatott a külföldi lelkészekre azon előterjesztés, hogy a magyar kormány Krassó-Szörényben több magyar község telepítését vette célba, még pedig magyar református lakosokkal, mert különben értelme a telepítésnek nem volna. — Ugyanis, mint egy kincstári hivatalnok, ki maga nem református, kijelenté, a más vallásu magyar ember könnyen beolvad a más nemzetiségbe és egészen elnyelik az idegen áramlatok hullámai által; ellenben a magyar református szívós természeténél fogva kitartó és ama sok nemzetiségű vármegyében hathatós tényezőjévé válik a magyar nemzetinyelv, szellem és magyar állameszme terjesztésének. Általában a hazánk s ennek fővárosában nyert jó behatások alatt vettek bucsut a külföldi vendégek, kik közül az egyik meg is koczkaztattot néhány magyar szót és készül Magyarországra jönni 2 hónapra a magyar nyelv megtanulása céljából.

— **Hasznos találmány.** Bieleczky Vilmos feltalált egy rögtörő ekét, melyet a mólki apát-ság tulajdonát képező margittai uradalomban, Domokos Kálmán igazgató vezetése alatt tanulmány uton levő debreczeni gazdasági iskolai növendékek előtt a napokban mutatott be. Ugy Domokos Kálmán igazgató, mint Czajlik István gazdasági intéző Bieleczky találmányát, melynek előnye a talaj porhanyósítása — egy nagyváradi lap értesülése szerint — a mezőgazdaságra igen előnyösnek tartják.

— **A h-doroghi Gazdakört,** az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület, a jövő hó 9 és 10-én Nyiregyházán rendezendő kéveköto aratógép versenyre meghívta s felszólította, hogy tagjainak elszállásolhatása céljából a felső-tiszavidéki gazd. egyesületnél látogatását illetve a megjelenő tagok számát e hó 30-ig bejelentse. Farkas Pál elnök és Petrus Jenő titkár nagyban buzgólnak, hogy a doroghi gazdakör e versenyen minél számosabb tagokkal jelenhessenek meg.

— **Az utak reformja.** A kereskedelmi miniszter ez év márczius 11-én a törvényhatósági közutakra vonatkozólag rendeletet bocsátott ki, amelynek alapján az ország legtöbb helyén összehasonlyított ut-ügy alapos reformot nyert, mert kimondja, hogy az önálló törvényhatósági joggal felruházott városokban minden közut törvényhatósági utnak tekintendő, kivéven az egyesek, társaságok vagy szövetkezetek által létesített közutakat

és gaz dasági dülöutakat. Ekként a községi közlekedési és községi közvilágítások a törvényhatósági uthálózatba felveendők s ezeknek építési, kezelési s fentartási költségeit jövőben az utadó alaptól fedezik. Ez okból a tanács már korábban megbizta a mérnöki hivatalt, hogy a törvényhatósági közutak hálózatát állapítsa meg, hogy az utadó-alappal szemben a szükséglet egész határozottsággal megállapítható legyen.

— **Uj sörgyár Nagyváradon.** Nagyváradon sörgyár alakulása van tervben, részvénytársasági alappal fektetve. Az érdeklődés az új vállalat iránt nagy. És méltán. A gyártelep határozottan oly kilátások közt kezd meg működését, mely annak jövőt ígér. A terv szerint 250,000 frt alaptőke szükségeltetik s a hatalmas gyár, egyelőre 15,000 hektoliter évi termelésre lenne berendezve. A kezdeményezők eddig nagy körültekintéssel intézték el a vállalat létesítésének alapvető munkáit. Elsőrendű, e téren kapacitásoknak ismert szakértők tanácsát kérték ki, akik igen biztatólag nyilatkoztak a gyárprospektusát illetőleg. Kedvező körülmény, hogy az anyagot messziről szállítani nem szükséges, a vidéken is igen jó minőségű kapható. — Hogy a gyár csakhamar élénk piacot terem magának és forgalma folyton növekedni fog, kétségtelen. Alkalmos helyiség a pincze és telep részére már szintén ki vannak szemelve.

— **Festő műterem.** Kovács János akadémiai festő, aki tanulmányait a művészek mekkájában, Münchenben végezte, műtermét Czeglédutczán a Szikszay házban, ahol most még Papp Albert fényképész műterme van, fogja berendezni. — A tehetséges fiatal festő mindenféle festéseket, freskókat készítését, régi festett képek restaurálását elvállalja. Ugyanott tanórákat is ad a festészetből.

— **Tanulmányut az Érmellékre.** A debreczeni gazdasági tanintézet tanárai: Domokos Kálmán igazgató, Békássy László Walter Lajos és Czajlik István és harmadéves hallgatói e hét elején — mint már említettük — tanulmányozó kirándulást tettek az Érmellék két szép uradalmában, a margittai és a székelyhidiben. E tanulmányozó kirándulásról kaptuk az alábbi tudósítást: A kiránduló társaság vasárnap d. u. indult Debreczenből s este érkezett Margittára, ahol a melki apátság tisztjei vendégszeretettel fogadták őket. Másnap reggeltől délután 3 óráig megtekintették az apátság 3600 holdas margittai uradalmát, amelyben a kirándulók azt a meggyőződést szerezték hogy Hirschmann Nándor tisztartó, aki kilencz év óta vezeti ezen uradalomban a gazdálkodást, bámulatos dolgokat művelt, kiváló szakértelmével és kintartásával. Kilencz évvel ezelőtt nagy mértékben elhanyagolt volt ez a birtok; jövedelme majd nem semmi. Azóta az uradalom mintaszerűen föl van szerelve s nem kevésbé bámulatos az az áldozatkészség, amely az apátság a birtok értékéhez képest aránylag igen magas összegeket fordított beruházásokra ezen uradalomban. Ezek a befektetések idővel kézzelfoghatólag fognak gyümölcsözni, dusan fizetik majd vissza a tulajdonos apátság kiadásait. Ezen birtok berendezése és művelése feletté tanulságos; főként az építkezések és a víz lecsapolások, amelyekkel három évvel ezelőtt még nádas réteket gazdagon termő szántóföldekké változtattak át. Igen figyelemre méltó a sertésenyésztés és ennek berendezése is. Hétfőn d. u. kimentek a fekete erdői üveghutába: ott megháltak és másnap visszatértek Margittára. Utközben Bieleczky Vilmos szolgabírói hivatalnok bemutatott a kirándulónak egy általa feltalált rögtörő gépet, amelyet működése közben megsemmisítettek) de róla kellő talaj hiányában nem lehetett véleményt mondani. Kedden este Székelyhidra értek, ahol az ott időző földesúr gróf Stubenberg József szívesen látta őket. A 14 ezer holdas székelyhidi uradalomnak csak híres szép telivér ménesét és sajtkészítő telepét szemlélték meg. A ménesben láttak egy Tressor nevű fiatal kanczát, amely egy lódiázásnál 15 ezer frtos elsődíjat nyert. A társaság kedden délben jött haza,

— **A zenede segélyt kér a váro tól.** Összeretes a debreczeni zenedének az a terv, hogy Csapó-vár-utczai telkén céljainak megfelelő emeletes házat építtet, hogy abban állandó

othont találjon. A zenede az építéshez elegendő alappal nem rendelkezve, a városhoz fordult segedelemért, hivatkozván Debreczen város áldozatkészségére és a zenede fontos kulturális hivatására, amelyet a jövőben fokozottabb mértékben kíván betölteni. A tanácshoz már benyújtott kérvényében huszezer forintot, vagy ennek megfelelő értékű építési anyagot kér a várostól.

— **Országos tűzoltó szaktanfolyam.** A belügyminiszter megbízásából a budapesti önkéntes tűzoltó testület a tűzoltó szakmában való alapos kiképzés végett országos tűzoltó szaktanfolyamot rendez. A tanfolyam ez évi július hó 31-én kezdődik és bezárólag augusztus hó 21-ig tart. A képesítő-vizsgálatok augusztus hó 17, 18. és 19-ik napjain lesznek. Jelentkezni lehet július hó 15-ig a budapesti önkéntes tűzoltó testület parancsnokságánál. (IV. Duna-utca 1. sz.)

— **Katona elszállásolás.** A jövő hónap közepe táján pár hétre nagyobb számú gyalogkatonaság jön városunkba. Ezeket a katonákat magán házaknál szállásolják el a város különböző részeiben.

— **A volt budapest-pécsi és a duna-darvai vasut állomásairól,** valamint Arad, Debreczen és Losoncz állomásokról Fiumén át az Impresa Fime Ansona-Venezia, illetőleg a magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság hajóival Anconába és Velenczébe, illetőleg isztriai, horvát, dalmát és albán kikötőkbe szállítandó gabonaművek, teengeri hüvelyesek, olajmagvak liszt, örlemények és borküldeményekre mérsékelt közvetlen visszatérítési díjtételek állanak fenn, melyek a Vasuti és közlekedési közlöny f. évi 3-ik számának mellékletében I. rész 40 fő yó szám alatt vannak kihirdetve. E mérsékelt díjtételek külön füzetbe foglaltattak, mely a magyar kir. államvasutak díjszabásu osztályukban és az érdekelt állomásokon megszereshető.

— **Eltiltott tankönyvek.** Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter újabban öt német ol vasókönyvnek s nyolcz Brassóban megjelent román nyelven irt könyvnek az összes hazai tanintézetekben való használatát tiltotta, a benők foglalt állam-vagy alkotmányellenes adatok következtében.

Vegyes hírek.

* **Ötmillió sikkasztás.** Párisból jelentik táviratban: A városban egyébről sem beszélnek, mint a dinamitgyártásra alakult s Nobel nevet viselő részvénytársaság kebelében elkövetett óriási sikkasztásról. A följelentést Bardeuv, volt miniszter tette igazgatótársai: Le Guay volt szenátor s Artou bankár ellen. — A följelentést ezt mondja: A legutolsó közgyűlésen Le Guay nem jelent meg, a mi gyanut keltett. Gyors pénztárvizsgálatot rendeztek s kiderült, hogy Artou és Le Guay a társulatot majdnem öt millió frankkal megkárosították. Athalin vizsgálóbíró azonnal házkutatást rendezett náluk. Artout állítólag a múlt éjjel el is fogták, ellenben Le Guay (a ki a becsületrend tulajdonosa s volt préfet) hír szerint Belgiumba szökött. Artou a Panama-csatorna részvényeinek kibocsátásakor óriási vagyont szerzett s mindenféle iparvállalatai voltak. Fejedelmi fényvel élt. A sikkasztás módja még nem ismeretes, de annyi bizonyos, hogy a dinamit-társaság részvényeivel az utóbbi két évalatt féktelen börzei spekulációt űztek. Egy később érkezett párisi táviratunk ezt jelenti: A társaság igazgató tagja Bardoux volt miniszter is. De azért a hivatalból való üldözést nem Bardoux kérelmezte (mint hibásan jelentették), hanem La Play, a Société Générale de Dynamite elnöke és egész igazgató-tanácsa. Másfelől, Le Guay azt írja a Páris szerkesztőjéhez intézett levélben, hogy nem szökött meg (a mit állítottak róla), hanem Párisban marad. Az államügyészség felszólította Walter vizsgálóbíró-t. indítsa meg a vizsgálatot Le Guay és czinkosa, Artou ellen.

* **A kolera terjedése.** A Times legújabb száma jelenti, hogy egy hajón, mely Kalkuttából indult el Hullba, kitört a kolera, úgy hogy a hajó kénytelen volt visszatérni a kalkuttai ki-

kötőbe. A 26 főnyi legénységből 6 meghalt és 18 betegen fekszik. Csak öt embert kimélt meg a járvány. A kikötőorvosok konstatálták, hogy egészségtelen hus fogyasztásából származott a baj. — Perzsiában, Medsedben, hol már régebb idő óta pusztít a járvány, legutóbb két nap alatt 550 ember halt meg kolerában, a hivatalos jelentés azonban csak 80—100 halálesetet konstatál naponként. A járvány nem terjed nyugot felé. Az orosz határon mindamellett ovatosságból 6 napi vesztégzárat rendeltek el.

* **Milán — „egy játékos, aki nyer.“** Párisból sürgönyzik, hogy Milán, volt szerb király, egyik legelőkelőbb klubban egy hét óta egy Rzewiski nevű lengyeltől az ugynevezett poquerjátékban nem kevesebb, mint másfél millió frankot nyert. A partie tovább foly, melynek további alakulása felé az arisztokrata körök a legnagyobb érdeklődéssel néznek.

* **A katona-bandák megszüntetése.** A közös hadügyminiszter — hír szerint — a katonabandák megszüntetését tervezi; egyelőre azonban csak ezeknek a számát szállíttatja le. Ez elhatározásának főoka az, hogy a katonabanda főtartásának költségei a tisztikart terhelik s így a tiszteknek ezzel is könnyítést akar szerezni.

* **Asszonyölök.** Két szenzációs hír is érkezik Biharmegyéből s mind a kettő arról szól, hogy a férj a felesége életét erőszakkal kioltja. Az egyik eset Barzesten történt. Vikár Juonak szeretője volt a felesége mellett s kapával verte ezt agyon, hogy amazt elvehesse. A nép annyira felbőszült ellene, hogy meglinchelte volna, ha csendőrség közbe nem lép Elfojták. — A másik gyilkosság Hegyköz-Szt.-Imrén ugyan csak most történt. Egy szerencsétlen ember boldogtalan házasa-got élt a feleségével. Ma végre a paphoz mentek, hogy bejelentésük a válást. Nagy István lelkész kísérletet tett arra, hogy összebékítse őket. Azonban az ellenkező hatást érte el. Az elkeseredett ember ott a pap előtt pisztolyt rántott elő az övéből és lelőtte a feleségét, azután pedig elfutott s felakasztotta magát.

* **Botrány egy kollégiumban.** Kolozsvárott hallatlan botrány tartja izgalomban a lakosságot. Lőfi Ödön unitárius theológus, Kiss Vilmos hetedik gimnázista tanuló és még két más diák egész éjjel mulattak. Reggel 8 óra tájban nagy ordítással vonultak a belvárosba és Kanyaró unitárius professzornak — mert Kiss Vilmost megbuktatta, bevették az ablakait, betörték a kapuját és udvarán mindent összerongáltak. Innen az unitárius kollégiumba rohantak és az ágyban fekvő Demeter Dénes iskolai gazdát széklábakkal elverték, majd dühöngve rendre járták a szobákat és mindent összetörtek, zuztak. Az óriási botrány hírére az intézetbe sietett Ferencz József püspök és Ulár Pál igazgató. Kiss Vilmos szitkokkal inzultálta a püspököt és Lőfivel megrohantva Ulár igazgatót, ezt a folyosó falához vágta. Az iskolában dolgozott egy építőmester, a ki a dühöngőket meg akarta fékezni, de pörül járt, mert a garázdálkodók sulyosan megsebesítették. Végre az iskola ifjusága nagy erőfeszítés után megkötözte Lőfi theológust, a másik dühöngő, Kiss Vilmos megugrott. Városszerte nagy a felháborodás a rendőrség ellen, melynek inspekciós tisztviselői reggel nem voltak állomásukon, úgy hogy a rendőrség tétlenül nézte e példátlan garázdálkodást.

* **Talált kincs.** Szatmáron Csomay Imre ügyvéd házának építése alkalmával a munkások egy negyed kilogrammnyi tömör aranyat találtak. E hely közelében a színház építése alkalmával számos koponyát és embercsontot találtak a miből azt sejtethni, hogy itt hajdan harcban elesett vitézek temetője volt.

A bünös kaczárságról.

— Elmefuttatás. —

A bünös kaczárság bölcselete és rendszere mindig egy és szerfölött egyszerű. A tetszés kierőszakolása ez, erkölcsileg kétes, vagy épen elítélendő eszközökkel. A kaczer nő tetszeni

vágyik egynek néha sokaknak vagy éppen mindenkinék és e tetszés kielőzősége minden felhasznált. Ha csak egygyel kaczerkodik, kaczer ez egygyel szemben; de ha többekkel kaczerkodik; akkor érdemi meg igazában a bünös kaczer nevé. A nő csak szerelem által bírhatván a világot, egyesül kaczerkodásában a bírás vágya, a nagyravágyás és az érzékiség függésben tartani a sziveket és a szivek által egy mindenség-t, egy neme ez a nagyravágyás elfajulásának is.

Ha tragédia támad a rossz játékból, akkor az három fölvonásból áll, az elsőben vannak a rózsaszín remények, a másodikban a vergődés, a harmadikban a kényuralom és az áldozat katasztrófája.

Nem a báj, mely igézővé varázsolja az arcot, sem a szív, a mi nincs, sem a tudás, ami lehet, nem az, mi az ily nőknél hódít. Nem! A mi kábit, az a mérge, melyet aranyos pohárban kínál; a mi fogságba ejt, az a mesterség, melylyel a maga tulajdonaiból rózsalánczot tud kötni. Ha vizsgáljuk, nem a pusztát látás, nem is a beszéd az, mi legtöbbször rajongást idéz elő; hanem az a kiváló érdeklődés, melyet a kaczer nő oly vakítólag tud tettetni. Csak a mikor érdeklődik, kezd igazán érdekelni. Elárasztja feltűnő módon a rajongót kegyivel; pazar nyálgéggel szállanak ilyenkor a pillantások, halmozódnak egymásra a kézzorítások, hangzik a kétértelmű szó s egyszerre feltűnik az ígért földje. Ez a legrózsásabb reménységek fölvonása.

Azután az érésnek idején, a bőség szaruja egyszerre megcsappan. Bibliai kor következik: a hét sovány esztendő sokszor néhány hétre szorítva. Ekkor az „egyedül járatlan Izraelben“ vakon rohan tovább: eseng egy pillantásért, egy kézzorításért. De mindhiába. Az addig annyira szemes nőnek nincs már szeme vagy legalább nem akarja már a feléje nyújtottat megszorítani; a mi pedig a magános találkozást illeti, magánosan egyáltalán nem található. Ez a második felvonás, a vergődés, a kínlás korszaka, a fogság kezdete, mikor aztán az utolsó felvonás: a kényuralom, az áldozat katasztrófájáé, egy tapasztalt nőre már csak gyermekjáték.

A józan férfi nem érkezik idáig, vagy ha eljutott is a küszöbére: számol a viszonyokkal és a mely pillanatban beáll a rendszeres változás s megszűnik a kegyek áradása, rögtön visszavonul, vagy hogy lemondjon, vagy hogy majdan győzelmesen térjen vissza. Mert csak aki gőzölhetetlen, győzhet le egy nagyon kaczer asszonyt; aki meghajlik, az elbukott: egy ügyvévé és nevetségessé válik szerelmes cselekedeteivel az olyan nő szemében, a ki a szerelemmel csak játszik, házardul kártyázik. A küzdeni tudó, vagy éppen hajthatatlan férfi ellenben vas kézzel tudja uralkodni saját indulatai fölött is az erő és az okosság kettős pajzsával vértézve igazi férfinak látszik az ilyen nők előtt, ki rendetlen, szeszélyes lelkükben mindig elérhetetlen igen sokszor képtelen óhajításokat táplálnak s vég nélkül tudnak néha rajongani egy meg nem hódítható becsületes szívért.

Mutatja ezt sok regény és dráma s mutatja még többször a regények és drámák kiapadhatatlan forrása: az élet.

Közgazdaság.

Egy agrár köztársaság.

Az országos magyar gazdasági egyesület Debreczéről.
(Folytatás.)

Hogy a viszonyokkal kevesbé ismerős idegen is mihamar tájékozást és könnyű áttekinést nyert a viszonyok és a tanulmány tárgyát képező anyag felett, abban legtöbb része és érdeme Szüts Mihálynak, a debreczeni gazd. tanintézet jeles tanárának van, a ki sok szorgalommal, adatbőséggel s a viszonyok alapos ismeretével megirt művében a legmegbízhatóbb vezérfonalat adta kezünkbe. Műve, mely „Debreczen mezőgazdasága“ cím alatt az anyagot öt fejezetben tárgyalja s a jubiláló gazdasági

egyesület történetéből indul ki s úgy a historiai fejlődés, mint a statisztika és szakszerű bírálat szempontjából világos képet ad a helyzetről, nélkülözhetővé tette a ciceronékat, a kinek hiánya erősen szembetűnt s más viszonyok közt elégedetlenségre adhatott volna okot azok részéről, a kik nemcsak látni, hanem tanulni és a látottakat átérteni is kívánták.

A tudósítás ezután közli a város birtok viszonyait, amelyeket azonban mi mint általunk ösmert dolgokat mellőzhetünk. Majd így folytatja a „köztelek“:

Az így csoportosított statisztikai adatok első tekintetere elárulják, hogy Debreczen mezőgazdaságában a nagy arányokat mutató szemtermelés mellett a fősúly az állattenyésztésen, helyesebben szólva a legelőgazdaságon fekszik s ebben a tekintetben a Hortobágy végtelen mezői játszókat fészerepet, hol 40,319 kat. hold szolgál kizárólag a legeltetés céljaira s ebből 36,138 holdat tesz ki a jószággal valóban értékesíthető terület. A gazdasági kezelés a „hortobágyi intéző-bizottság“ feladatát képezi, melynek elnöke a gazdasági tanácsnok. Az ügyeket közvetlenül a mátai biztos intézi a vele együtt künn lakó három állatorvossal, kik az egészségügyi szolgálatot teljesítik. Mára egyáltalán központja a nagy pusztai birodalomnak, — gyógyszerházzal és állatkórházzal is ellátva.

Ezen itt csak futólag vázolt, de Szüts könyvében alaposan ismertetett adatokkal felkészülve, várakozásteljes hangulatban szállottunk fel e hó 14-én a hajnali 3¹/₂ órakor induló első különvonatra, mely Debreczen város vendégeit az ígért földre, a Hortobágyra volt szállítandó. Komor felhők takarták az eget s már-már megfosztottak minket, a kik a Hortobágyot ezuttal látogattuk meg először, ama reménytelő, hogy a délibáb átványosságaiban gyönyörködhesünk. Balmazújváros felé azonban gyönyörűen kiderült s lön olyan pörkölő napfény, a milyent csak kívánhatunk magunknak. Alig hagytuk el az újvárosiak vetéseit, már nyájak, gulyák és ménesek medretek fel a pályatest két oldalán, melyeket Balmazújváros a szomszédság kedvéért és az ünnep emelésére hajtatott fel. Ezentúl szakadatlan sora következett a felhajtott állatoknak kisebb-nagyobb távolságokban a prüszkölő vasszőnyegtől, a szerint, a mily közelre engedte magát terelni a jószág. A látvány, melyet lovak és szarvasmarhák, sertések és juhok e tomegei nyújtottak, újdonságukkal lekötötték a figyelmet és csekély változatosságuk daczára ébren is tartották a hortobágyi állomásig, hol a látogatók előzékeny vendégszeretettel nyújtott viláreggeliben részesültek s azon tul egész Ohat-Kócsig mely a kirándulás végpontját képezte.

Ohat-Kócsig visszaterében ugyanaz a sceneria, melynek szépségét és hatását nagyban emeli a délibáb, vízben uszni látszó az át hevült lég reszkető hullámai felett libegő család alakjaival. A nap legszebb látványát azonban a hortobágyi nagy csárda környéke nyújtotta. Az Ohat-Kócsról együtt visszaérkező három vonat népe, mintegy 6—7000 ember ki kocsin, ki gy log hosszú és széles sávban vonult az állomástól a csárdához, köztük a földművelési miniszter nejével, közéletünk nagyszámu notabilitása és számos orsz. képviselő. A csárda környéke egy országos vásár képét nyújtja. Sátor- és székertábor az egyik oldalon, a nagy csárda hatalmas épülete s az 1200 ember befogadására alkalmas szárnyék, a másikon mindennütt nyüzsgő tömeg, mozgalom és élénkség.

A sátor tábor mögött a díjazásra elővezetett lovak és fogatok, köztük a sok 5-ös, 6-os sőt 7-es, a Hortobágyot ivelő, valóban impozáns köhid, alább a mátai major, egy ligetes, kedves hely ki-kicsillanó fehér épületeivel oly kedves és megkapó, oly eleven képet nyújtott mely mélyen emlékünke vésődött. Hátrább a város ménese és törzsgulyája, mely a beható megtekintés érdekében idetereltett.

E kettő képezte az érdeklődés központját, itt időzött legtöbbször a vendégek csoportja élén a miniszter.

A ménés történetét Szücs Mihály könyvéből ismerteti a Köztelek s következő véleményét formálta.

Reánk a ménés kelleme a legkedvezőbb benyomást gyakorolta. A látott lovak testarányai hatalmasak, szokatlanok, egész a megiepetesig úgy, hogy valóságos specziálitás számba mennek. A legutóbbi időkben érvényesült noniusbefolyást azonban nem találjuk szerencsésnek. Különösen a fej és a szemek alkotása sokat szenvedett az új vérrrel — s határozott hibának kell tartanunk hogy a tenyésztés, irányába hozott eme fordulatot annak idején nem igyekeztek jobban előkészíteni, illetőleg a terv megalapításánál kiváló szakközvegek tanácsához fordulni. A mint hallottuk, telivér ménék beszerzése is célba vétetett volna a legutóbbi időben, a mit tekintettel a rendelkezésre álló anyagra és az eddig jó bevált tenyésztési irányra, épen nem tudnánk ajánlani.

Törzsgulyájuk általában kitűnő, Darázs egy 5 éves hágóbika igen kiváló állat a maga nemében, proporcziói tökéletesek s a mi az egy éves borjúkat illeti, ezek mi kívánni valót sem hagynak fenn ugyannyira, hogy szebet, belterjes istállózás mellett sem lehet produkálni. A gulya kiegyenlített jellege felé következetes haladás mutatkozik, de azért még fel lehet ismerni a különböző tenyészanyagot is, különböző jellege szerint, a mit különösen az állatok szarvállásán tapasztalhatunk. Általánosságban igen jó hát és timór esonozat jellegzik Debreczen város törzsgulyáját, melyet csak 1880-ban állítottak föl.

Czélja a ménéséhez hasonló módon bikák nevelése az összállomány nemesítésére.

A törzsgulyában fősúlyt fektettek a magyar faj tisztaságára s az első beszerzés a legjobb hírből álló gulyákból tétetett.

A gulya a legszebb fejlődésben van s alapos reményt nyújt arra, hogy idővel a szarvasmarhatenyésztés ügyén nagyot fog változtatni. Hogy a törzsgulya mily kitűnő kezelésben részesül, legjobban bizonyítja az, hogy a 41 darab tehénre 39 borjúszaporulat esett.

(Folyt. köv.)

M. kir. államvasutak. A XIV. vonalszakasz a k a s z u m e n e t j e g y e k, a mennyiben az ut a legrövidebb távolság alapján nem Budapestet át vezet a m. kir. államvasutak bármely állomására 48 órai időtartamon belül bármely utrányon át használhatók, ha az utazás a kiinduló állomástól a rendeltetési állomásig egy huzamban folytatattatik.

Ha azonban az utas XIV. vonalszakasz menetjeggyel utját megszakítja s azt oly állomás irányában akarja folytatni, amely állomásra való utazás az eredeti indulási állomástól kerülőt képez, akkor a jegy azon állomáson, ahol az ut megszakittatik, csak azon állomásig érvényesítettik, mely állomásig a használt utirány távolsága és az utóbbihoz vezető legrövidebb utirány távolsága egyenlős.

Ha pedig az utas XIV. vonalszakasz menetjeggyel azon állomásig jutott, amely állomásig a használt utirány és az oda vezető legrövidebb utirány távolságai egyenlők, vagy pedig már is kerülőt tett, akkor az utazás megszakítása esetében a menetjegy a továbbutazásra egyáltalán többé nem érvényesítettik, illetve érvényessége megszűnik s azon állomáson, melyen az ut megszakittatik, leadandó.

Ha p. o. valamely utas egy XIV. vonalszakasz menetjeggyel Budapestről Pozsonyban át utazik Pöstyénbe s utját Pozsonyban meg akarja szakítani, akkor menetjegye Pozsonyban csakis Szt. Györgyig érvényesítettik a továbbutazásra, mivel a legrövidebb utirány Galantha-Nagyszombaton át vezet és ezen utirányon át Budapestről Szt. Györgyre a távolság egyenlő a Pozsonyban át vezető utirány távolságával.

Ha ellenben valamely utas Budapestről egy XIV. vonalszakasz jeggyel Debreczenre utazik, akkor az utazást Szerencsen megszakítja, ez esetben a menetjegy a továbbutazásra már nem érvényes s az utastól Szerencsen elvétetik, mivel az utas akkor már kerülőt utat tett, amennyiben a legrövidebb utirányt Budapestről Szerencsre Miskolcra át vezet.

Turós csusza.

Mától kezdve naponta délután 6 óráól a központi tejcsarnokban friss tejeles turós csusza.

Férfi Chiffon ingek,

a hirneves Schroll-féle Chiffonból,

1 ft. 90, 2 ft. 20, 2 ft. 60

Gallérok, kézelők, nyakkendők,

Harisnyák. Kesztyűk.

Napernyők esernyők

Kész mosó gyermek ruháskák.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot, Peruvien és Doskin

Szabó Lajos fiai

özégnél.

3712. k.

1892.

Pályázati hirdetmény.

B.-Ujváros községben megüresedett segéd-jegyzői állásra pályázat nyitattik.

Javadalom havonként utólagos részletekben fizetendő 500 ft.

A pályázni óhajtoknak jegyzői oklevéllel kell birniok. A pénztári könyvelésben jártas pályázó előnyben részesül.

A választás f. évi Julius hó 4-én d. e. 9 órakor fog B.-Ujváros községben megtartatni.

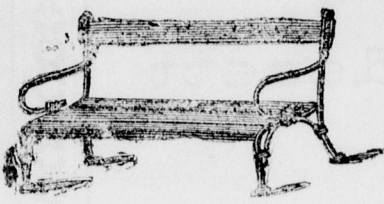
A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy kellően felszerelt folyamodványukat hozzám f. évi Julius hó 2-ig esti 5 óráig adják be.

A később érkeztettek figyelmen kívül fognak hagyatni.

Debreczen, 1892. június 19.

Ferenczy Elek

főszolgabíró.

Valódi francia és angol szerszámok,

minden iparághoz
minden darab mellett jótállás

Épület vasalások és kátrány teő iemezek.

Rudvasak lemezek, **vastartányok**, legfinomabb öntöző aczélok lemezek.

Gazdasági, kerti, házi és konyha felszerelések.

Kerti lóczák és vasbutorok árnyékszék-closettek és vízvezetési kagylók
Agyag és vaskályhák, konyhák.

Tizedes és egyensúly mérlegek legjobb minőségben.

Peronospora szőlőpenészgomba fecskendőgépek

legjobb rendszer (részlejtetésre is).

Tűz és betörés elleni pénzszekrények.

Kirakat, ajtóacézéldredőnyök

Legolesőbb beszerzési forrás

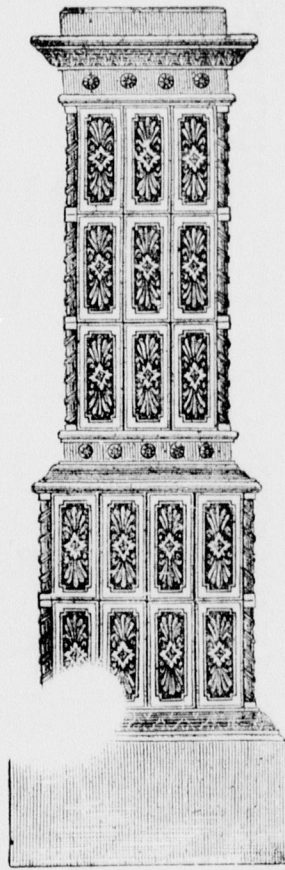
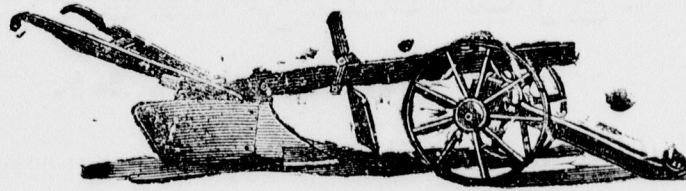
(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYÜLA

előbb TÓTH LAJOS és TARSA, vas nagykereskedés
DEBRECZEN, VÁROSHÁZABAN.

(Penész peronospora) fecskendő.

Női ruhaszövetek Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir, Atlas-Satin.

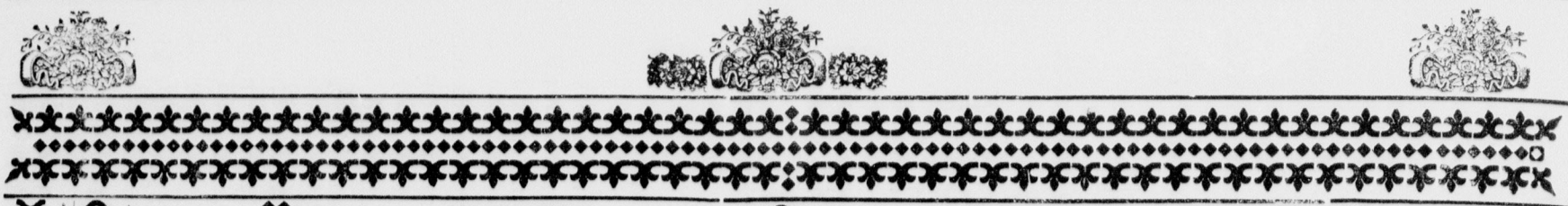
Vásznak. Kész fehérneműek.

Szőnyegek, függönyök,

ágy és asztalterítők,

Szabó Lajos fiai özégnél.

Leszállított áruk az egész idény alatt.

KÖNYVNYOMDA.

KÖNYVKÖTÉSZET.

A „DEBRECZENI ELLENŐR“

legújabb és legdivatosabb betűvel gazdagon felszerelt
 s 3 gyorsajtóval berendezett

➡ **LEGNAGYOBB** ➡

KÖNYVNYOMDÁJA

Debreczenben, Széchenyi-utca Simon-ház.

Ajánlkozik mindennemű

nyomdai munka gyors és díszes kiállítására

➡ Községi és gyámi rovatos ívek, ➡

hivatalos nyomtatványok minden alakban.

Ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok,
 falragaszok, körlevelek, gyászjelentések,

LEVÉLFEJEK és LEVÉLBORITÉKOK

Báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

➡ a legjutányosabb áron ➡

állíttatnak ki.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

KÖNYVKÖTÉSZETÜNKBEN

mindenféle díszes és egyszerű munkák
 gyorsan és jutányos áron elkészíttetnek.

